

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L. dz. 687 / KEiWZ / 2021

Warszawa, dnia 8 listopada 2021 r.

Pani

E.K.-H.

radca prawny, mediator

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na wniosek z dnia 7 października 2021 r. informuję, że przedstawione zagadnienie sprowadzające się do pytania: czy radca prawny, świadczący pomoc prawną na rzecz klientów indywidualnych pozostających w sporach z bankami, powstałych na tle zawartych umów o kredyt waloryzowany kursem CHF, może bez przeszkód pełnić funkcję mediatora Sądu Polubownego przy KNF w sprawach dotyczących roszczeń powstałych w związku z zawarciem umów o kredyt waloryzowany kursem CHF?” zostało poddane wnikliwej analizie Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych.

W pierwszej kolejności należy rozważyć czy radca prawny, przyjmujący funkcję mediatora Sądu Polubownego przy KNF wykonuje czynności zawodowe, świadczy pomoc prawną, czy też wykonuje inne czynności nie związane wprost z posiadanym tytułem zawodowym. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed urzędami i sądami w charakterze pełnomocnika lub obrońcy. Choć wskazany w przepisie katalog ma charakter otwarty wydaje się, że wykonywanie czynności mediatora co do zasady nie wpisuje się w zbiór działań, które charakteryzują wykonywanie zawodu radcy prawnego (poza nielicznymi wyjątkami takimi jak np. świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej - która obejmuje także nieodpłatną mediację). Niewątpliwie wiedza, doświadczenie oraz wysoki poziom etyczny, jakie powinny cechować każdego radcę prawnego, w sposób fundamentalny mogą wpłynąć na jakość

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4

tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

pełnienia funkcji mediatora, to jednak nie są warunkiem koniecznym do posiadania statusu mediatora. Jeśli jednak radca prawny decyduje się na podjęcie obowiązków mediatora, czy to *ad hoc* czy też o charakterze stałym, to pamiętać powinien, że zgodnie z art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym (w tym przypadku działalności w charakterze mediatora).

W myśl pkt VI Kodeksu Etyki Radcy Prawnego - Mediatora (<http://mediacje.kirp.pl/wp-content/uploads/2017/04/kodeks-etyki-radcy-prawnego-mediatora.pdf>), stanowiącego choć nieformalny, to jednak istotny wyznacznik ogólnych zasad, które należy stosować wraz ze standardami postępowania w mediacji, mediator nie powinien prowadzić postępowania mediacyjnego, jeśli nie jest w stanie zachować bezstronności lub usunąć wątpliwości co do swojej neutralności. Ponad wszelką wątpliwość - w świetle powyższej regulacji - ocena dotycząca zdolności zagwarantowania bezstronności w roli mediatora pozostaje w pierwszej kolejności w gestii samego mediatora. Pamiętać przy tym jednak należy, że w przypadku radcy prawnego, wykonującego czynności mediatora - standardy tej oceny są postawione bardzo wysoko. O ile z perspektywy roli mediatora mogą nie istnieć wątpliwości co do jego oceny jako bezstronnego arbitra, o tyle z perspektywy wykonywania zawodu radcy prawnego rozwiewać je należy mając w pryzmacie zasady Kodeksu Etyki Radcy Prawnego zawarte w art. 6 - 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Co więcej radca prawny - mediator powinien czuwać, aby jego działalność zawodowa nie stwarzała ryzyka naruszenia w szczególności art. 25 ust. 1, art. 26 ust. 1 oraz art. 27 pkt 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W ocenie Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu nie można stwierdzić, że w opisanym w przedstawionym pytaniu stanie faktycznym *a limine* występują przeszkody ku temu aby wnioskodawczyni przyjęła funkcję mediatora Sądu Polubownego przy KNF. Tym niemniej należy liczyć się z ryzykiem podniesienia przez jedną ze stron mediacji (w tym przypadku instytucje finansowe) wątpliwości co do bezstronności mediatora, właśnie z uwagi na występowanie w licznych sprawach z ich udziałem, lecz po przeciwnej stronie. Nie świadczy to w żadnej mierze o tym, że Wnioskodawczym nie będzie w stanie zachować bezstronności. Wręcz Komisja jest przekonana, że z racji posiadanego tytułu zawodowego radcy prawnego, umiejętność zachowania neutralności w procesie mediacyjnym nie

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4

tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

powinna nastęrczać trudności. Tym niemniej do powinności radcy prawnego, mając na względzie powołany pkt VI Kodeksu Etyki Radcy Prawnego - Mediatora należeć będzie podjęcie działań w celu usunięcia zgłoszonych wątpliwości co do swojej neutralności. Od ich skuteczności zależeć powinna decyzja, czy w konkretnej sprawie podjąć się obowiązków mediatora. Ostateczna ocena, czy Wnioskodawczyni będzie w stanie - w obliczu przedstawionego stanu faktycznego - zachować bezstronność oraz usunąć wątpliwości co do swojej neutralności należy do jej samej. Należy przy tym mieć na uwadze, o czym była już mowa wyżej, że podjęcie się obowiązków mediatora w opisanym przypadku może mieć wpływ na dopuszczalność świadczenia pomocy prawnej na rzecz klientów radcy prawnego w określonych sprawach.

Opracowanie:
r.pr. Zbigniew Jacek Minkiewicz

Przewodniczący
Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
r.pr. Ryszard Wilmanowicz